

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Zarasų rajono savivaldybės tarybai

AUDITO IŠVADA DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2020 m. liepos 15 d. Nr. 3-7
Zarasai

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Zarasų rajono savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2019 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017 m. gruodžio 7 d. sprendimu Nr. 2 patvirtintą Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Nustatėme Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio ir trumpalaikio turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto straipsnių), veiklos rezultatų ataskaitos (pagrindinės veiklos pajamų ir sąnaudų bei grynojo paviršio straipsnių), grynojo turto pokyčių ataskaitos (tikrosios vertės rezervo, sukaupto paviršio prieš nuosavybės metodo įtaką

straipsnių), pinigų srautų ataskaitos (įplaukų ir išlaidų) duomenų iškraipymus, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Šiuos neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose, nes ne visas turtas iš nebaigtos statybos laiku perkeliamas į kitas turto grupes, neskaiciuojamas šio turto nusidėvėjimas (į infrastruktūros ir kitų statinių bei pastatų grupes neperkelta turto už 3 867,7 tūkst. Eur). Buhalterinėje apskaitoje neįregistruoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės (93,9 km), dalis (228 vnt.) kelių ir gatvių apskaitoje įregistruota ne tikrąja verte, todėl negalėjome patvirtinti 1 013,6 tūkst. Eur dalies infrastruktūros ir kitų statinių bei sukaupto paviršio tikrumo ir teisingumo. Dėl apskaitos klaidų žemės tikroji vertė padidinta 19,6 tūkst. Eur. Dėl apskaitos tvarkymo nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo ir VSAFAS nuostatų negalėjome patvirtinti vieno grupės viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo. Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrosios vertės netikslinimo ir klaidingo pastatų ir statinių priskyrimo nekilnojamosioms vertybėms, negalėjome patvirtinti likučių nekilnojamųjų kultūros vertybių 406,3 tūkst. Eur dalimi, finansavimo sumų 295,7 tūkst. Eur dalimi bei sukaupto paviršio 110,6 tūkst. Eur dalimi. Dėl konsolidavimo klaidų sumažintos vertės nebaigtos statybos – 541,0 tūkst. Eur, pastatų – 483,8 tūkst. Eur, transporto priemonių – 55,3 tūkst. Eur, mašinų ir įrenginių – 38,3 tūkst. Eur, programinės įrangos ir jos licencijų – 6,3 tūkst. Eur, baldų ir biuro įrangos – 3,9 tūkst. Eur, infrastruktūros ir kitų statinių – 0,1 tūkst. Eur ir padidintos vertės kito ilgalaikio materialiojo turto – 1 122,4 tūkst. Eur, kito nematerialiojo turto – 6,3 tūkst. Eur. Žr. ataskaitos 1.1-1.6 punktus.

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017 m. gruodžio 7 d. sprendimu Nr. 2 patvirtintą

Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Nustatėme Zarasų rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos (komunalinių paslaugų įsigijimo, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų ir kitų išlaidų straipsnių), biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitos (paimtų ir grąžintų ilgalaikių paskolų bei praėjusių metų nepanaudotos pajamų dalies), duomenų iškraipymus, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Šiuos neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose, nes dėl netinkamo išlaidų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniams, komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidų vykdymas sumažintas 266,9 tūkst. Eur, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų vykdymas padidintas 214,5 tūkst. Eur ir kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams vykdymas padidintas 52,4 tūkst. Eur. Dėl buhalterinės apskaitos tvarkymo nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatų ir neužtikrinant apskaitos informacijos tinkamumo, objektyvumo ir išsamumo negalėjome patvirtinti vieno asignavimų valdytojo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo. Dėl skirtingo paimtų ir grąžintų ilgalaikių paskolų lėšų pateikimo skirtingose ataskaitose ir skirtingos jų apskaitos negalėjome patvirtinti paimtų ir grąžintų paskolų sumų tikrumo ir teisingumo. Žr. ataskaitos 2.1-2.3 punktus.

Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, atlikome Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų biudžeto lėšų naudojimo biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimui, lėšų naudojimo socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms, lėšų naudojimo rajono Savivaldybės mero fonde bei rajono Savivaldybės rekonstruoto nekilnojamojo turto naudojimo auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Zarasų rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2019 metais savivaldybės lėšas biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimui, socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms, rajono Savivaldybės mero fonde bei Savivaldybės rekonstruotą nekilnojamąjį turtą valdė, naudojo ir disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Audita atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius aukščiausiosios audito institucijos standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017 m. gruodžio 7 d. sprendimu Nr. 2 patvirtintą Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl 2019 metų lėšų naudojimo socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms bei Savivaldybės rekonstruoto turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams, nes dėl netinkamos apskaitos, atskaitomybės ir kontrolės negalėjome patvirtinti vienos biudžetinės įstaigos lėšų panaudojimo socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms tikrumo bei visiškai užbaigus ilgalaikio turto rekonstrukcijos darbus ir turto objektus pradėjus pilnai eksploatuoti ilgai delsiama didinti rekonstruotų turto vienetų įsigijimo savikainą. Žr. ataskaitos 1.2, 3.4 punktus.

Vadovybės atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, turto ir biudžeto lėšų panaudojimo teisėtumą

Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą bei už savivaldybės turto ir savivaldybės biudžeto asignavimų administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

Zarasų rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, Zarasų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo

ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, Savivaldybės lėšos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio mokėjimui, socialinę riziką patiriančių asmenų socialinėms išmokoms, rajono Savivaldybės mero fondo lėšos bei Savivaldybės rekonstruotas nekilnojamasis turtas valdomas, naudojamas, disponuojama jais teisėtai ir naudojama įstatymų nustatytiems tikslams ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus, Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Zarasų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos interneto tinklalapyje adresu: <http://zarasaikontrolė.lt/veiklos-sritys/>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė

Irma Maldauskienė